

Aanleg kasteeltuin in maart,

... en het resultaat in augustus

Van de voorzitter

Ons Vriendenbulletin is deze keer van een bijzonder formaat. Het recente overlijden van Wilhelm von Ilsemann op 93-jarige leeftijd vormt de aanleiding om een SPECIAL aan hem te wijden. Wilhelm von Ilsemann was tot vier jaar geleden bestuurslid van de Stichting Kasteel Amerongen en trad nog in 2014 toe tot de Athlone Society. Hiermee gaf deze bijzondere mens aan zeer mee te leven met het wel en wee van het Huys, waar hij een groot deel van zijn jeugd doorbracht en tevens dat hij grote waardering had voor het werk van de Vriendenkring.

Bij deze aflevering van het bulletin treft u het complete muziek aanbod voor het seizoen 2015/2016 aan. Nu Martin van der Randen het bestuur van de Vriendenkring heeft verlaten is onder mijn voorzitterschap (ad interim) een nieuwe muziekcommissie geformeerd, bestaande uit Marijke den Haan, Marjorie van Laar, Ellen-Joyce Beek en Rob van Laar. De commissie heeft er zin in. Het bestuur dankt Martin van der Randen voor zijn inzet voor de Kasteelmuziek.

Het najaar van 2015 staat bol van de activiteiten. De tweede druk van het "Boek van mevrouw Mulder" over Kasteel Amerongen en zijn bewoners ligt gereed. Door de enorme inzet van Rob Heethaar is dit boek een prachtige toevoeging aan de Kasteel Amerongen-bibliografie. Wij verwachten het boek binnenkort op feestelijke wijze te presenteren.

Op 3 oktober wordt het Bätzorgel van kasteel Amerongen na een grondige restauratie en na een afwezigheid van meer dan tien jaar in gebruik genomen. Jan Jansen, de voormalige organist van de Utrechtse

Domkerk (en "de vader van...") is bereid gevonden met een klein ensemble een feestelijk concert te verzorgen. Herhaling van dit concert, wegens de overgrote belangstelling, op 17 oktober (zie ook ons Muziekjaarprogramma).

Op 11 november worden de dagboeken van Sigurd von Ilsemann, de vleugeladjutant van keizer Wilhelm II gepubliceerd. De vader van Wilhelm heeft enkele tientallen jaren in dagelijks contact gestaan met de laatste Duitse keizer en het kan niet anders of dit zal ons een interessante en soms geheel nieuwe kijk geven op de betreffende periode en op deze bijzondere mensen. Deze highlights voor het najaar 2015 bewijzen wederom, dat Kasteel Amerongen springlevend is en blijvend de moeite waard om te ondersteunen. Participeer, beleef en geniet!

Hans Herremans

Overlijden Andrea von Ilsemann

Slechts enkele weken nadat we afscheid hadden genomen van haar hoogbejaarde vader bereikte ons het bericht van het overlijden van

Andrea Stamatiou – von Ilsemann

op 63-jarige leeftijd. We gedenken haar als een betrokken en meedenkend lid van de kasteelfamilie. Wij leven van harte mee met de familie Von Ilsemann, die binnen een maand wederom een zwaar verlies moet lijden.

De drie man sterke delegatie op bezoek bij de heer Von Ilseman

Op 28 juni 2015 is aan een 'lang en volwaardig' leven een einde gekomen. Dr. Wilhelm Viktor von Ilseman overleed in zijn woonplaats Hamburg bijna 94 jaar oud. Enkele maanden voor zijn dood waren Lodewijk Gerretsen (conservator Kasteel Amerongen), Willem Brouwer (publiek en educatie) en Leo van Putten (historicus en auteur van 'Amerongen, een aanzienlijk vleck') te gast bij de heer Von Ilseman en mevrouw Von Ilseman- von Stülpnagel in Hamburg aan de Elbe. In een lang en persoonlijk gesprek kregen zij een zeer waardevolle inkijk in de geschiedenis van Huys Amerongen in de 20e eeuw.

Als een hommage aan de heer Von Ilseman willen wij de weergave van dat gesprek met u delen in deze speciale uitgave van het Bulletin.

Dichter bij de geschiedenis van de 20e eeuw kun je niet komen.

Op 7 en 8 maart jl. vond het bezoek aan de heer en mevrouw Von Ilseman daadwerkelijk plaats. De drieman sterke delegatie van Kasteel Amerongen werd door hen beide zeer hartelijk ontvangen in hun huis in Hamburg. In de woonkamer wees Von Ilseman direct op een aantal interessante meubelstukken die nog afkomstig zijn uit het interieur van Huys Amerongen. Lodewijk kon direct met zijn fototoestel aan de gang om deze voor het archief vast te leggen. Een fraaie 'Utrechtse toogkast' sierde de woonka-

mer. Twee bijzondere 'kastanjabekers' stonden op de kast en herinnerden aan het huwelijk van zijn ouders: Gravin Elisabeth van Aldenburg Bentinck en adjudant Sigurd von Ilseman, de loyale vleugeladjudant van keizer Wilhelm II. De bekers waren een geschenk van de gemeente Amerongen aan het bruidspaar. Ook een fraaie kerkstoel uit de voormalige gravenbank in de Andrieskerk was in de woonkamer in gebruik.

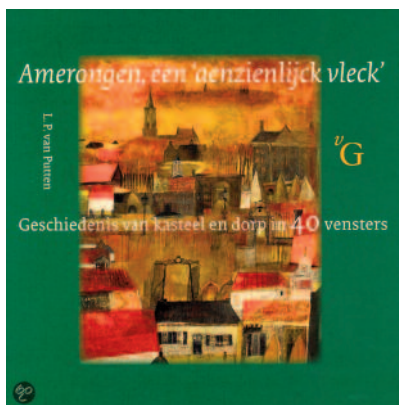
Generaal Carl Heinrich von Stülpnagel.

Na deze eerste indrukken werd de koffie geserveerd. Vrijwel direct volgde een indringend gesprek over de vader van mevrouw Von Ilseman, generaal Carl Heinrich von Stülpnagel. Een onderwerp wat ons onverwacht dichtbij één van de belangrijke momenten uit de geschiedenis van de tweede wereldoorlog bracht. In februari 1942 werd Von Stülpnagel benoemd tot militaire commandant van bezet Frankrijk. Vanuit die positie nam hij deel aan de voorbereidingen van een aanslag op Adolf Hitler. Zijn chef was generaal Beck, beide waren van mening dat Hitler van het toneel moest verdwijnen. Von Stülpnagel werkte mee aan alle voorbereidingen van de aanslag. Hij werkte samen met Caesar von Hofacker die zijn verbindingsman was en met Claus von Stauffenberg die uiteindelijk de daadwerkelijke aanslag uitvoerde in de 'Wolfsschanze' in Oost Pruisen. De aanslag op 20 juli 1944 mislukte en Von Stülpnagel werd ontslagen van al zijn functies en ontdaan van

al zijn eretekenen. Zijn echtgenote, zoons en dochter werden vastgezet in de gevangenis van Potsdam. Von Stülpnagel werd door Hitler in Berlijn ontboden en door het 'Volksgerichtshof' op 30 augustus 1944 ter dood veroordeeld en dezelfde dag 'aan haken' opgehangen. Zijn dochter, die tijdens sommige voorbesprekingen de straat in de gaten had gehouden of er geen Gestapo aankwam, was opnieuw geëmotioneerd bij het vertellen van het uiteindelijke lot van haar vader en dit ingrijpende moment van de geschiedenis.

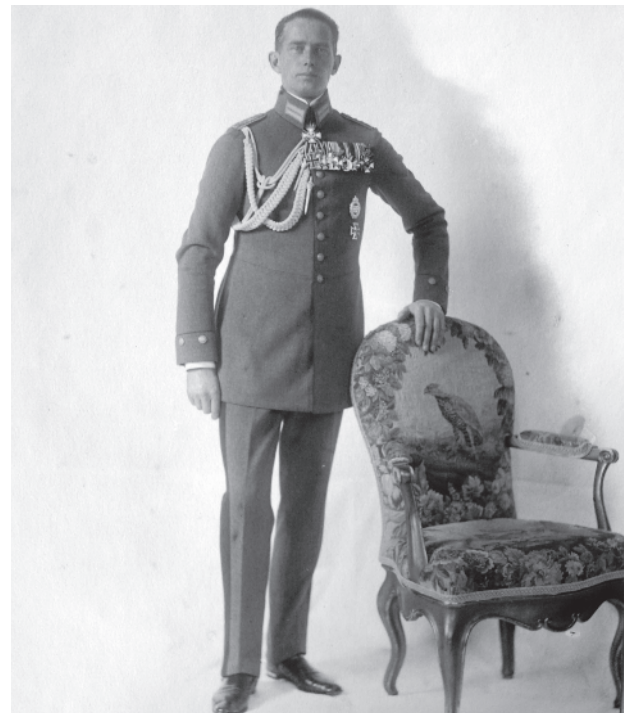
Petekind Wilhelm II

Von Ilseman had zijn echtgenote leren kennen in Hannover waar beiden studeerden. Von Ilseman studeerde daar met haar broer. Na zijn promotie zocht hij emplooi in de olie-industrie. Zijn vader Sigurd legde contact met de burgemeester van Doorn om diens invloed aan te wenden bij de zoektocht naar een geschikte functie. Baron Van Nagell onderhield bruikbare contacten, onder andere met prins Bernhard. Enkele weken later volgde een uitnodiging bij Shell. Daar ging Von Ilseman als scheikundig ingenieur aan het werk. Het was het begin van een lange carrière die in Hamburg zou eindigen als voorzitter van de Raad van Bestuur van het concern.

Het gesprek ging intussen over naar een bespreking van het boek 'Amerongen, een aanzienlijk vleck'. Von Ilseman spreekt snel, duidelijk en met een scherp oog voor detail. Zo voegt hij veel toe. Niet alle aanvullingen zijn geschikt om in dit artikel op te nemen, maar zeker bruikbaar voor een mogelijk latere druk van het boek. In de sfeer van de 'petite histoire' hoorden we dat de eerste boom voor de nieuwe betonweg, nu Koningin Wilhelminaweg, door de toen tienjarige Von Ilseman werd gepland. Dichter bij de 'grote geschiedenis' kwamen de verhalen over de periode waarin de Duitse keizer op kasteel Amerongen logeerde. Von Ilseman heeft

goede herinneringen aan deze vorst, die zijn peetvader was. Trots liet hij ons de fraaie zilveren beker zien die het peetvaderschap memoreert en die de keizer cadeau gaf. Ieder jaar kreeg Von Ilseman op zijn verjaardag en met kerst een cadeau van Wilhelm II. Wilhelm arriveerde in 1918 met ongeveer zestig personen in Nederland, maar dat aantal werd snel gereduceerd tot 3 á 4 personen. Zijn vader kreeg de moeilijke vraag voorgelegd of hij bij de keizer in dienst wilde blijven. De altijd loyaal gebleven Von Ilseman bleef.

Sigurd von Ilseman

Een kostbare bezoeker.

In het gesprek brachten we de veelgehoorde aanname ter discussie over de vermeende vooraankondiging van de komst van de keizer. De heer Von Ilseman was zeer stellig dat er nooit dergelijke voorbesprekken zijn geweest. De keizer bleef wel langer dan verwacht in Amerongen. Von Ilseman gaf aan dat de internationale discussie over de positie van Wilhelm II en de eis tot abdicatie hier de oorzaak voor waren. Feit is dat het na de abdicatie op 28 november 1918 nog tot 15 mei 1920 heeft geduurd voor de keizer definitief naar Doorn vertrok. De aanhoudende internationale spanningen rond zijn persoon leidden ertoe dat hij langer op Huys Amerongen moest blijven.

Na het vertrek van de keizer ontstond na enige tijd een duidelijker beeld van de grote onkosten die door graaf Bentinck waren gemaakt om het keizerlijk bezoek te kunnen bekostigen. Naast de dagelijkse kos-

Familie Von Ilsemann 1928

ten bood Bentinck een aantal keer per jaar een diner aan de keizer aan in de eetkamer. De kinderen vonden dat reuze spannend en keken vanachter de spijlen van de trap naar de intocht van de genodigden. Dat waren families als de Van Loons van Hydepark in Driebergen, de familie uit Middachten en de bankiersfamilie De Labouchère. De crisis van de jaren '30 hielp ook niet mee aan een gezonde financiële huishouding. Bentinck besloot een flink deel van zijn gronden te verkopen aan de investeringsmaatschappij Unitas van de zeer succesvolle ondernemer Frederik Hendrik Fentener van Vlissingen (1882-1962). Een aardig tijdsbeeld levert de opmerking dat Bentinck van Fentener van Vlissingen een schrijven kreeg waarin deze hem liet weten dat hij natuurlijk gewoon op zijn oude jachtgronden kon blijven jagen.

De tweede wereldoorlog

Von Ilsemann heeft levendige herinneringen aan de periode voorafgaand aan en tijdens de tweede wereldoorlog. Tijdens de mobilisatie die de Nederlandse regering in augustus 1939 afkondigde werden ook in Amerongen militairen ingekwartierd. Von Ilsemann herinnerde zich nog de in Kasteel Amerongen gelegerde officieren die in de gastenkamer verbleven. De officieren aten mee met de familie en er ontstond een goede verstandhouding, die ook na de oorlog bleef.

Na de Duitse inval kwamen er geen Duitse eenheden op kasteel Amerongen. Er werden direct afspraken gemaakt met de Duitse legerleiding door Sigurd von Ilsemann: 'van Amerongen blijven jullie af' was de duidelijke stellingname. Von Ilsemann heeft gedurende de oorlogsjaren meerdere malen zijn invloed aangewend om Duits ingrijpen te voorkomen. Al in de eerste oorlogsdagen was er een ernstig incident. Een Duitse officier werd tijdens de intocht in Ame-

rongen op 10 mei van zijn paard geschoten. Er waren na de capitulatie geen oorlogshandelingen meer en de Duitse legerleiding beschouwde het als moord. Een grote groep gijzelaars werd bijeengedreven met het dreigement dat er steeds één van hen dood zou worden geschoten als de dader zich niet meldde. Von Ilsemann heeft zich achter de schermen beijverd om deze gijzelingsactie ongedaan te maken, wat hem ook lukte. Het is een voorbeeld uit een reeks van acties die Von Ilsemann ondernam om Duits ingrijpen te voorkomen, veelal met succes.

Uit hoofde van zijn functie en taakopvatting verbleef Von Ilsemann gedurende de oorlogsjaren vaak in Huis Doorn. Zijn vrouw gravin Elisabeth verbleef doorgaans in Amerongen. Zij was op Huys Amerongen toen in maart 1944 het dramatische bericht kwam van het geallieerde bombardement op het landgoed Zuylestein. Gravin Elisabeth vertrok direct naar Zuylestein om te helpen redden wat er te redden viel. Uit het brandende huis haalde ze schilderijen naar buiten. Terwijl ze daarmee bezig was kwam echter een tweede aanvalsgolf. Ze vluchtte de dichtbijgelegen slotgracht in en wachtte daar tot het bombardement voorbij was.

Mobilisatie in 1939

Eerherstel

De laatste dagen van de oorlog was Von Ilsemann in Doorn. Op 6 mei, de bevrijding was een feit, bevond gravin Elisabeth zich bij haar echtgenoot in Doorn. Toen zij de kasteelpoort verliet hielden mannen van de binnenlandse strijdkrachten haar aan en werd ze om onduidelijke redenen gearresteerd en overgebracht naar Huize Lievendael in Amerongen. Haar broer, graaf Carlos, werd snel geïnformeerd. Hij benaderde baron van Nagell die er voor zorgde dat gravin Elisabeth de volgende dag weer op vrije voeten was. Na de oorlog verscheen er een uitgebreid do-

cument waarin duidelijk werd gemaakt welke initiatieven Sigurd von Ilseman, juist ter voorkoming van Duitse schade, had ondernomen. Het werd vol overtuiging door een grote groep, waaronder de burge-meesters baron Van Nagell en jhr. Van den Bosch ondertekend.

Het gesprek met de heer Von Ilseman werd onderbroken voor een korte theepauze. Theepot en suikerpot zijn voorzien van het embleem van de Duitse keizer en diens eerste vrouw Victoria Augusta. De heer Von Ilseman draagt de namen Wilhelm Victor en is naar beiden vernoemd. Inmiddels zijn we ruim 2 ½ uur in gesprek en blijft de heer Von Ilseman vrijwel onafgebroken en 'to the point' aan het woord. Het onderwerp verschuift na de thee naar zijn persoonlijke positie tijdens de oorlogsjaren.

Duits staatsburger in oorlogstijd

Als zoon van de adjudant van de keizer bezat hij de Duitse nationaliteit en niet de Nederlandse. Dat had consequenties. Wilhelm werd in 1943 opgeroepen in Duitse krijgsdienst. De familie had goede contacten met de in het Utrechts homeopathisch ziekenhuis werkende bekende homeopaat Voorhoeve. Voorhoeve schreef een brief om hem uit krijgsdienst te houden, deze brief werd nog ondersteund door zijn bij het Engelse Rode Kruis werkende tante Ursie (Ursula Gravin van Aldenburg Bentinck). Uiteindelijk volgde toch krijgsdienst. Wilhelm gaf aan slechts twee maanden in actieve dienst te zijn geweest aan het eind van de oorlog: hij werd vanwege zijn technische achtergrond geplaatst als 'forward air controller' officier van de luchtmacht, maar gestationeerd bij de landmacht. Wilhelm werd naar Rusland gezonden om te werken aan de aanleg van telegraafleidingen. Het plaatsen van palen en houders voor de kabels en het trekken van die kabels. Soms werd er geschoten door partizanen en moest er extra bewaking zijn. Von Ilseman was de enige van zijn groep die met een mitrailleur kon omgaan en werd ook ingezet voor deze dienst.

Von Ilseman ging na deze uitzending terug voor verdere opleiding om vervolgens bij de verbindingstroepen in de buurt van Lemberg te worden geplaatst. Zijn eenheid had een rol in 'close air support' het signaleren en melden van vliegbewegingen. Aan het eind van de oorlog, toen duidelijk werd dat de strijd op het eind liep, ontstond er onder Duitse militairen een rangorde door wie je dan het best kon worden gevangen genomen. Dat waren eerst de Britten gevolgd door de Amerikanen, dan een tijd niets en uit-

eindelijk door de Fransen. Gevangenschap door de Russen was het 'worst case scenario'.

Een onverwacht einde

Na de oorlog kon de heer Von Ilseman zijn werkzaamheden weer oppakken. Intussen kwam het gesprek terug op zijn vader die de verantwoording droeg over Huis Doorn op verzoek van de erven van de overleden keizer. Zoals eerder aangegeven doorliep Sigurd von Ilseman een snelle carrière. In oktober 1914 vocht Von Ilseman in Vlaanderen en kreeg voor zijn verdienste het 'IJzeren Kruis' uitgereikt, een belangrijke Duitse militaire onderscheiding van Pruisische oorsprong. Als lid van het keizerlijk gevolg nam hij ook deel aan diplomatieke reizen, waaronder een bezoek aan de Sultan van Turkije.

Sigurd von Ilseman op latere leeftijd

Het gesprek komt automatisch op de uiteindelijke dood van Sigurd von Ilseman op 6 juni 1952. Wilhelm geeft in het gesprek aan dat zijn vader erg ziek was. Wilhelm werd door de burgemeester van Doorn, baron van Nagell gebeld. Deze haalde hem op van de trein waar hij het verdrietige verhaal van de zelfdoding van zijn vader te horen kreeg. Het was indertijd een grote klap voor de jonge Wilhelm. Nu kon hij het in het gesprek met ons plaatsen. Twee belangrijke oorzaken ziet hij ten grondslag liggen aan de dood van zijn vader.

Ten eerste was zoals gezegd zijn vader erg ziek. In 1915 verbleef hij in Rusland en kreeg daar een darmziekte. Sinds die tijd tobde hij met zijn gezondheid. Sigurd moest altijd een streng dieet volgen, wat tijdens de oorlogsjaren moeilijk was. Hij kreeg tijdens

Wilhelm von Ilseman

deze jaren ontheffing om te kunnen blijven jagen, zodat hij binnen zijn dieet wild kon blijven eten. Desondanks moest de pijn soms met kruiken op zijn buik worden verzacht. Zijn hobby tennissen kon hij op een gegeven moment niet langer volhouden. Hij ging kuren in Duitsland en werd in Berlijn onderzocht, maar het bleek niet operabel.

Ten tweede volgde naast deze fysieke beperking in 1945 een 'mentale' klap. De Nederlandse staat confisqueerde Huis Doorn. Een volslagen onterechte actie in de opvatting van de heer Von Ilseman. Doorn was immers volkomen legaal door de keizer gekocht, bovendien was de keizer geen Nazi. Samen met de Utrechtse advocaat Mr. J.W. Star Busmann werd de zaak tot aan de Hoge Raad bepleit, zonder succes. Het werd door Sigurd von Ilseman als een persoonlijke nederlaag gevoeld.

De dagboeken

Interessant was het om te horen hoe de beslissing bij Wilhelm viel om de dagboeken van zijn vader uit te geven via een Duitse uitgever. Het leidde tot een verschil van mening met de Hohenzollern familie. Zeer waarschijnlijk omdat deze familie mogelijk resterende monarchale ambities niet gedwarsboemd wilden zien. Sigurd was in zijn dagboeken duidelijk over het feit dat de rol van de monarchie in zijn ogen was uitgespeeld. Wilhelm werd uitgenodigd via het Hohenzollern secretariaat bij de hertogin Von Braun-

schweig, dochter van de Duitse keizer. Na vriendelijke plichtplegingen over hoe het met de gezondheid van zijn moeder was gesteld, kwam het gesprek al snel op de dagboeken. Het beïnvloedde de beslissing van Wilhelm niet. De dagboeken kwamen er. Het betekende overigens niet dat de verhouding met de Hohenzollern familie volledig verstoord raakte. Jaren later ontmoette Wilhelm de Duitse 'kroonprins' Louis Ferdinand tijdens een receptie bij de Duitse bondspresident Richard von Weizsäcker waarmee hij in gesprek raakte. Er is nog steeds contact met een kleinzoon van de keizer die hij (her)ontmoette tijdens een treinreis zo'n tien jaar geleden. Sigurd von Ilseman hechtte er aan een eigen familiegraf te krijgen op de Amerongse nieuwe begraafplaats. Daar werden Sigurd en later zijn echtgenote bijgezet. Het gesprek wordt onderbroken en op uitnodiging van de heer Von Ilseman begeven we ons naar Hotel Lindtner aan de Hemfelder Strasse in Hamburg. Na een bijzonder hartelijke ontvangst door de directeur van het Hotel worden we naar gereserveerde plaatsen gebracht om tijdens het door de heer Von Ilseman aangeboden diner verder te spreken. We heffen het glas op de gezondheid van een ieder en het gesprek wordt direct voortgezet. De focus komt op de rol van gravin Elisabeth, zijn moeder, in het dorp Amerongen.

Elisabeth von Ilseman-Bentinck

De heer Von Ilseman had de rol van zijn moeder in het boek 'Amerongen, een aanzienlijk vleck' liever wat uitgebreider gezien. Haar verbinding met het dorp is wat onderbelicht. En juist die binding was bijzonder sterk. Als een dorpsgenoot ziek was, kon deze al snel rekenen op bezoek van gravin Elisabeth. Ook de pachters konden rekenen op warme belangstelling. Een traditie die nog heel lang is volgehouden, ook door haar zonen Wilhelm en Siegfried. Zowel de

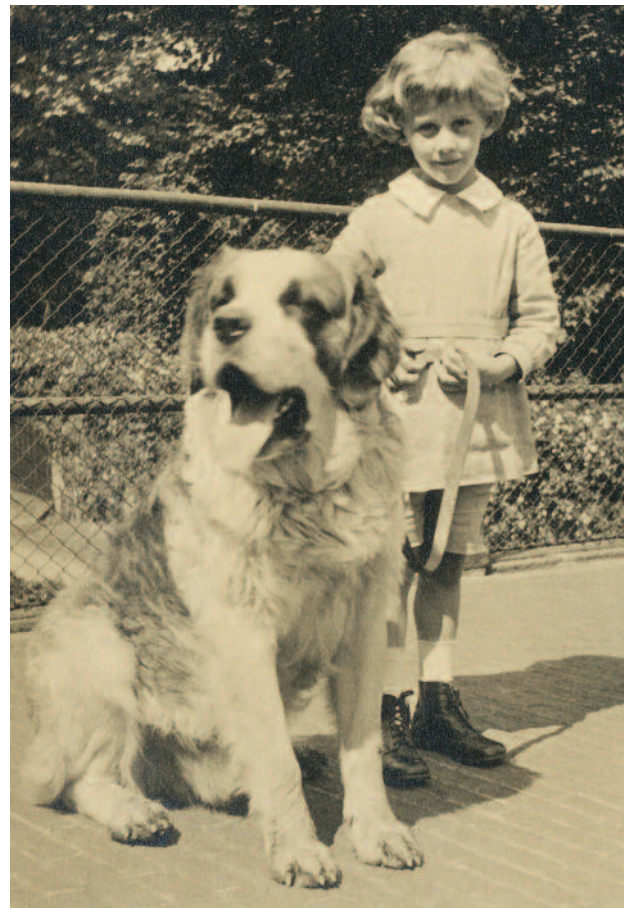
Elisabeth met haar drie kinderen

pachters in Amerongen als in Zeeland (uit de pachtverhoudingen van de familie Van Bylandt) kregen jaarlijks bezoek. Gravin Elisabeth mengde zich ook tijdens dorpsfeesten onder het publiek om daar volgens haar eigen zeggen vrolijk 'mee te hossen', haar echtgenoot Sigurd deed dat veel minder. Toen 'de Kolom' het monument ter herinnering aan de slag bij Waterloo in 1963 werd heropgericht in het Amerongse bos werd dat feestelijk gevierd. Gravin Elisabeth leende de twee kanonnen uit de vestibule van het kasteel uit voor de saluutschoten. Het dorp kleepte zich in vroeg 19e eeuwse kledij en de gravin en haar kinderen deden daar graag aan mee.

Ook werden er tot in de jaren'30 met regelmaat drijfjachten vanuit het Huys georganiseerd. Het hoorde tot de adellijke mores en ook graaf Bentinck nodigde jachtvrienden en familie uit voor dit spektakel, wat tegelijkertijd een sociaal evenement was. De familie uit kasteel Middachten in de Steeg, de bewoners van Twickel en de adellijke elite van de Heuvelrug arriveerden op Huys Amerongen voor de jacht. De hoofdjachttopziener dhr. Weenk had een drukke dag. De jacht vond plaats op hazen, fazanten, konijnen, wilde duif, wilde eend, fazant en patrijs. De drijvers voor de jacht, doorgaans een man of tien, waren afkomstig uit het dorp. Het was altijd weer een indrukwekkend moment als het jachtgezelschap zich vanuit Huys Amerongen door het dorp naar het jachtgebied begaf en daarbij veel bekijks trok.

Gravin Elisabeth, een uitstekend amazone, hield van de jacht en was zich tevens bewust van het sociale element. Zij zorgde voor erwtensoep, broden en dranken. Zelf was ze vegetariër en beperkte zich tot het eten van vis. Haar liefde voor dieren is in Amerongen legendarisch. Toen na de tweede wereldoorlog in een aantal golven een stroom repatrianten uit Indië naar Nederland kwam, kwamen ook honden met de reizigers mee. Die moesten in quarantaine. Gravin Elisabeth stichtte de Hazenberg om asiel te kunnen bieden aan deze honden. De Hazenberg is een begrip gebleven in Amerongen en bestaat nog altijd, de familie is ook nog altijd vertegenwoordigd in het bestuur.

De komst van St. Bernhardhond 'Berry' hoort inmiddels tot de kasteellegenden. Op een avond werd door een bedelaar aan de kasteelheer geklopt. De bedelaar had een jonge St. Bernhard die hij te koop aanbood. Gravin Elisabeth was er weg van. Zij kocht de hond en om te voorkomen dat ze geen hond

Rudi von Ilsemann met Berry

mocht, gaf ze hem cadeau aan haar vader. Berry bleef en raakte al snel bevriend met Uranus, het paard dat keizerin Augusta Victoria aan gravin Elisabeth cadeau had gedaan. Het werden onafscheidelijke vrienden. Toen Uranus stierf en werd begraven in het zuidwestelijk van het Huys gelegen 'raven- of kraaienbos' ging de St. Bernhard op zijn graf liggen en was daar dagen niet vandaan te krijgen.

Een inkijk in een roerige eeuw

Inmiddels kwam het diner in Hotel Lindtner tot een afronding. De heer Von Ilsemann, die vrijwel onafgebroken met zichtbaar plezier urenlang zijn verhalen over de geschiedenis van die roerige twintigste eeuw vertelde raakte, evenals wij, vermoeid. Zowel elementen uit het grote geschiedverhaal van de twintigste eeuw als persoonlijke elementen uit de geschiedenis van de familie Von Ilsemann samen met interessante wetenswaardigheden rond Huys Amerongen hebben we mogen optekenen. Zo kregen we de unieke kans om een belangrijk ooggetuigenverslag toe te voegen aan de geschiedenis van Huys Amerongen en de geschiedenis van Amerongen, een aenzienlijk vleck.

Kasteel Amerongen en zijn bewoners herdrukt!

De zeer gedegen studie van mevr. Mulder en prof. Slothouwer over Kasteel Amerongen en zijn bewoners is nog steeds het belangrijkste informatieve naslagwerk voor degene die zich in de rijke en tumultueuze geschiedenis van het kasteel en zijn illustere bewoners wil verdiepen. Dat en de toegenomen belangstelling voor het kasteel rechtvaardigden voor de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen een herdruk te realiseren, na ruim 66 jaar. Onze penningmeester en vicevoorzitter, Rob Heethaar, heeft het boek krachtig onderhanden genomen. De tekst is op een aantal punten aangepast. De spelling is gemoderniseerd, waar dit geen afbreuk deed aan de oorspronkelijke tekst en de stijl van de auteurs. Foto's en figuren zijn toegevoegd.

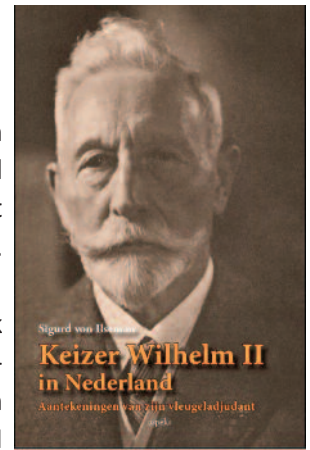
Mevr. Mulder eindigde haar boek met het overlijden van Graaf Van Aldenburg Bentinck. In de toegevoegde epiloog worden de ontwikkelingen die nadien hebben plaatsgevonden in het kort geschetst. Deze nieuwe uitgave is een aanwinst voor de liefhebber, een sieraad in de boekenkast en een cadeau waar men eer mee inlegt. Het boek is gebonden met een harde omslag met goudfolie op linnen. Het geheel is gedrukt in grijs tinten en telt 224 pagina's en heeft ongeveer 70 afbeeldingen.

Het boek is te verkrijgen in de kasteelwinkel voor € 49,50 of te bestellen door overmaking van € 53,50 op IBAN NL09 INGB 0000 0061 63 tnv St. Vriendenkring Kasteel Amerongen o.v.v. "Mulder".

Voorintekening nu mogelijk!

Bewerkte heruitgave van het dagboek van Sigurd von Ilseman, adjudant van (ex-) keizer Wilhelm II.

Von Ilseman's dagboek geeft een zeer gedetailleerd beeld van het leven van (ex-) keizer Wilhelm II in Nederland. Huis Doorn werkt samen met de Universiteit Utrecht aan een nieuwe uitgave van de dagboeken van Von Ilseman. De Nederlandse vertaling wordt verbeterd, gemoderniseerd en van historische noten en duiding voorzien. De aantekeningen van Ilseman worden ingeleid door dr. Jacco Pekelder, verbonden aan de Universiteit Utrecht. In zijn inleiding plaats hij Ilseman's werk in een bredere historische context. De nieuwe uitgave zal bovendien rijkelijk van nieuw en in veel gevallen nog niet eerder gepubliceerd beeldmateriaal worden voorzien. Het boek zal in november 2015 uitkomen als uitgaven van Huis Doorn en uitgeverij Aspekt.

U tekent in door uw naam en adresgegevens te mailen aan info@huisdoorn.nl en € 35,00 over te maken op rekeningnummer NL62ABNA0470773715 t.n.v. Stichting tot Beheer van Huis Doorn, u draagt dan bij aan de realisatie van deze uitgave en uw naam wordt in het boek vermeld als sponsor.

Of u kunt € 10,00 aanbetalen op rekeningnummer NL62ABNA0470773715 t.n.v. Stichting tot Beheer van Huis Doorn en zodra het boek beschikbaar is ontvangt u bericht. U kunt het boek ophalen en het resterende bedrag afrekenen in de museumwinkel of u kunt het resterende bedrag overmaken (verkoopprijs € 32,95 exclusief verzendkosten) en het boek wordt u per post toegestuurd.

Voor het bestellen van meerdere exemplaren kunt u ook contact opnemen met Huis Doorn (info@huisdoorn.nl of 0343-421020).

SAVE THE DATE

zondag 25 oktober
VRIENDENMIDDAG

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

Secretariaatvrienden@kasteel-amerongen.nl
Vriendenadministratie: svka-admin@planet.nl

www.kasteelamerongen.nl/vrienden

Eindredactie K. Moolenburgh-Fels
redactie.vrienden@kasteel-amerongen.nl

ISSN 2213-7319